Numer 53. „ROLNIK“ 27. grudnia 1907.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 6.976/07.

OGŁOSZENIE.

Komitet c. k. Towarzystwa gosp. galic. podaje niniejszem do wiadomości, iż podobnie jak w latach poprzednich pośredniczyć będzie w sprowadzeniu oryginalnego nasienia lnu inflanckiego z Rygi i Parnawy — o ile zapas uzyskanej od W. Ministerstwa rolnictwa subwencyi na to wystarczy.

Plantatorowie więksi otrzymają je po cenie nabycia, a mniejsi po cenie zniżonej. Ponieważ zamówienie dopiero po zebraniu odnośnych zgłoszeń uskutecznionem być może, Komitet nie jest na razie w możności podania ceny, uprawa przeto przy zamówieniach o zadatek po:
77 hal. od garnca albo **24 K. 50 hal.** od worka lnu rygskiego a — **94 hal.** od garnca albo **30 K.** od beczki lnu parnawskiego.

Chcący korzystać z tego pośrednictwa winni nadesłać zamówienia *franco* do Komitetu Towarzystwa, z dokładnem oznaczeniem gatunku nasienia (rygskie czy parnawskie?), niemniej miejsca zamieszkania i poczty, jakotež ostatniej stacyi kolei żelaznej przy dołączeniu wyż wymienionego zadatku od każdego garnca lub od każdego worka — **do 20. stycznia 1908 najdalej.**

Zamówień bez pieniędzy **nie** przyjmuje się; a po terminie nadesłane **pod żadnym warunkiem** uwzględnione nie będą, gdyż Komitet chcąc sprowadzić nasienie za przystępną cenę, musi wysłać zamówienie już w miesiącu styczniu. — Obrachunek nastąpi za pobraniem pocztowem (ewentualnie kolejowem) przy rozesłaniu zamówionej ilości nasienia. — Pragnąc zapewnić rolnikom nabycie doborowego i możliwie taniego nasienia, upraszamy, by raczyli zastosować się ściśle do powyższego terminu i umożliwili tem samem Komitetowi wczesne zakupno po cenach najniższych.

Pragnąc również rozpowszechnić na szerszą skalę uprawę **konopi**, przyjmujemy także zamówienia na to nasienie w doborowym gatunku pod tymi samymi warunkami jak przy lnie. Tytułem zadatku na nasienie konopi nadsyłać należy **po 15 K. na 100 kg.**

Korzystający z obniżenia cen winni są złożyć Komitetowi sprawozdanie z uzyskanego plonu — a przedewszystkiem donieść, czy nasienie było dobre.

Z Komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galic.
Lwów, dnia 9. grudnia 1907.

Prezes: *St. Brykczyński m. p.* Sekretarz: *Feliks Skrochowski m. p.*

Ogłoszenie niniejsze raczą Szanowne Rady Oddziałów gospodarskich obwieścić jak najrychlej w sposób najskuteczniejszy.

L. 7134/07.

Okólnik
do Rad Oddziałów c. k. galic. Tow. gospodarskiego.

Szanownym Radom Oddziałów przesyłamy w osobnej paczce następujące wydawnictwa dla zasilenia bibliotek, względnie dla rozdziału (ewentualnie przy losowaniu fantów) między Członków:

T. Chrząszcz — Wina owocowe	1	egzemplarz
W. Chłopiński — Uprawa i przyrabianie lnu w Czechach . . .	1	„
B. Janowski — O telegraficznych przepowiedniach pogody (ruskie) .	5	„
Dr. Goliński — Przeszczepianie drzew owocowych (ruskie) . . .	5	„

Równocześnie prosimy Szanowne Rady o polecenie tamtejszym Członkom Towarzystwa zakupywanie naszych wydawnictw, które wedle wykazu drukowanego od czasu do czasu w „Rolniku“ odstępujemy po cenach zniżonych.

Komitet c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego.

Prezes: *St. Brykczyński*, m. p. Sekretarz: *F. Skrochowski*, m. p.

Wszelkie pisma w sprawie sprzedaży materyału rzeźnego, a względnie zakupna bydła chudego na opasy nadsyłać należy do **Agencyi sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie** c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego (ul. Karola Ludwika l. 3).

B) Ze spraw bieżących.

Z Komisyi dla organizacyi handlu materyałem rzeźnym.
W czasie najbliższym odbędzie się posiedzenie komisyi w sprawie zaliczkowania.

Na podstawie opinii Rad Oddziałów przedstawiono c. k. Namiestnictwu na **zarządców przymusowych** większych posiadłości rolnych:

Antoniego Stenzla z Demni wyżnej dla c. k. Sądu powiatowego w Skolem, Leopolda Świechowskiego z Morszyna dla c. k. Sądu powiatowego w Stryju, Jana Szałajdewicza ze Stulska dla c. k. Sądu powiatowego w Mikołajowie, Zdzisława Wejgla z Mikołajowa dla c. k. Sądu powiatowego w Mikołajowie, Gąsiorowskiego z Żydaczowa dla c. k. Sądu powiatowego w Żydaczowie, Fryderyka Schillego z Żurawna dla c. k. Sądu powiatowego w Żurawnie, Karola Caligę z Balicza ad Sokołów dla c. k. Sądu pow. w Żurawnie, Roberta Pragłowskiego z Lelechówka dla c. k. Sądu powiatowego w Janowie.

Odnośnie do podania z dnia 1. grudnia b. r. wniesionego do c. k. Ministerstwa rolnictwa w sprawie przyznania ulg ze względu **na brak i wysoką cenę artykułów paszy i ściółki**, wniósł Komitet do c. k. Prezydyum Namiestnictwa prośbę o udzielenie funduszu, z któregoby klęską dotknięci otrzymywać mogli opusty przy zakupnie artykułów paszy i ściółki.

Podanie Spółki Agronomów do c. k. Ministerstwa rolnictwa o udzielenie odpowiedniego zasiłku z funduszów państwowych na **zakład produkcyi nasienia buraków w Husiatyczach** doznało ze strony Komitetu jak najżyczliwszego poparcia.

W sprawie przyznanego już przez c. i k. Ministerstwo wojny **grysu wojskowego wraz z omiecicą** na okres mlewa 1907/8 przynaglił Komitet w drodze c. k. Ministerstwa rolnictwa przyrzeczone udzielenie bliższych w tej mierze szczegółów a w szczególności co do rozporządzalnej ilości grysu w poszczególnych c. k. magazynach prowiantowych, jak i co do ceny tak grysu jak i omiecicy.

W interesie obrony **gorzelni rolniczych** *ex re* ugody węgierskiej poparł Komitet memoryał przedłożony przez bratnie Towarzystwo krakowskie Ministerstwom Skarbu i Rolnictwa — w którym zaznaczono postulaty omówione na ostatniem posiedzeniu Centralnego Wydziału Towarzystw rolniczych.

W odpowiedzi na pismo R. Dw. Władysława Struszkiewicza **w sprawie konopi** oświadczył Komitet, że przysposobi próbki naszego produktu do porównawczego wykładu prezydenta austryacko-węgierskiej Izby handlowej w Paryżu p. Maurusa Deutscha, który zabierze głos w tej sprawie na posiedzeniu Sekcyi rolniczej XLIII Rady ogólnej. Zakupione przez Ministerstwo rolnictwa za pośrednictwem austro-węgierskiego Konsulatu w Medyolanie 15 q doborowego nasienia włoskich konopi rozdzielone zostaną między interesujących się tą uprawą producentów z zastrzeżeniem sprawozdania o wyniku zbioru co do ilości i jakości, jak również zwrotu takiej samej ilości nasienia z nowego zbioru, jaka producentowi udzieloną została a to celem dalszego rozdzielenia między producentów.

Wniesiono w ciągu dalszym przez Prezydyum Namiestnictwa szczegółowo uzasadnione podania do Ministerstwa rolnictwa o **subwencye** na zasilenie działalności naszego Towarzystwa w r. 1908 a mianowicie:

1) Na badania statystyczne rentowności wiejskich gospodarstw. 2) Na podniesienie uprawy roślin pastewnych. 3) Na zakupno nasion konopi. 4) Na popieranie wzorowych gnojowni, 5) Na melioracyę połonin. 6) Na doświadczenia rolnicze. 7) Na założenie i utrzymanie dublańskiego zakładu hodowli szlachetnych odmian roślin. 8) Na premiowanie pastwisk gminnych. 9) Na zakupno nasion lnu. 10) Na stacyę produkcyi nasion roślin pastewnych w Kurowcach. 11) Na zakładanie doświadczalnych szkółek pastewnych traw nasiennych. 12) Na poparcie działalności Komisyi nasiennej przy Komitecie.

Komitet podjął szczegółowe **zestawienie zużycia subwencyi** państwowych i krajowych w r. 1906, z którego wynika, że z łącznej kwoty 75% otrzymali włościanie a resztę, tj. 25% własność większa. Z kwoty wreszcie, jaką udzielono włościanom, 80% otrzymali włościanie pochodzenia ruskiego, a resztę, tj. 20% włościanie pochodzenia polskiego i inni.

Z Oddziałów.

Protokół

z Walnego zebrania członków przemyskiego Oddziału Towarzystwa gospodarskiego z dnia 22. listopada 1907.

Obecni JO. ks. Wł. Sapieha Przewodniczący, członkowie Rady dr. Drużbacki, Midowicz, Skibniewski, Fried, Pragłowski, Turnau, Skirka i przeszło 100 członków Oddziału.

Przewodniczący otwierając posiedzenie, podaje do wiadomości Rady otrzymany list od zastępcy Przewodniczącego p. Adolfa Ebenbergera, zgłaszający rezygnacyę z godności Wice-Prezesa z powodu choroby, a wyrażając szczere uznanie gorliwej, skutecznej i z prawdziwem poświęceniem podejmowanej pracy około dobra Oddziału i to tak na stanowisku członka Rady, jako też zastępcy — uprasza o upoważnienie do pisemnego wyrażenia p. Ebenbergerowi podziękowania i słów uznania, tudzież żalu z powodu ustąpienia. Zgromadzenie przez powstanie wyraziło uznanie i zgodę na wniosek Przewodniczącego. Wybór zastępcy i 2 członków Oddziału uchwalono przeprowadzić na następnem zebraniu. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, który przyjęto do zatwierdzającej wiadomości, podano do wiadomości zebranych członków pismo Komitetu w sprawie Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń żywego inwentarza, zawiązanego pod nazwą „Samopomoc rolnicza we Lwowie“ bez żadnej interwencyi ze strony Towarzystwa gosp., tudzież pismo Komitetu w sprawie utworzyć się mających 40 nowych stacyi z buhajami subwencyjnymi, dalej ogłoszenie Magazynu prowiantowego w Przemyślu rozpisujące licytacyę na odpadki przy wypiekaniu chleba i sucharów i wreszcie zawiadomiono, że wapniarka w Prałkowcach sprzedaje wapno członkom Oddziału po 2 K. 80 hal. za 1 q.

Na członków Oddziału przyjęto ks. dra Augusta Chlenda, przeł. Zakładu XX. Salezyanów w Przemyślu, p. Janinę Romanowską z Kopani, p. Feliksową Drużbacką z Prałkowiec, Mikołaja Kamińskiego nacz. gm. i Teodora Pańkiewicza z Jaksmanic, Jana Pogorzelskiego z Bykowa tudzież Kółka rol. w Przedmieściu Dub. w Drohobyczu i Krównikach.

Następnie wygłosił Wny dr. August Rodakiewicz, delegat Komitetu c. k. gal. Towarzystwa gosp., wykład o organizacyi handlu materyałem rzeźnym i w sprawie wystawy opasów we Wiedniu. Prelegent przedstawił w swem przemówieniu badania przeprowadzone w tym kierunku przez Komisyę wybraną na Walnem zebraniu, odbytem w czerwcu b. r. we Lwowie, a mianowicie organizacyę, jaka istnieje w Bawaryi, która dla naszych stosunków najlepiej się nadawała i za wzorem której utworzono agencyę przy Towarzystwach rolniczych we Lwowie, w Krakowie tudzież główną agencyę we Wiedniu, na czele której stoi kuratorya składająca się z delegatów Towarzystw gospodarskich. Organizacya ta ma na celu usunąć dotychczasowych pośredników, którzy ciągnęli z handlu bydłem największe korzyści ze szkodą producenta i konsumenta, prosi zebranych aby we własnym interesie starali się o poparcie dążenia Towarzystwa gospodarskiego i starać się o to, by w każdej gminie ustanowiony został z czasem mąż zaufania, który pozostawałby w stosunkach z agencyą i pośredniczył w sprzedaży bydła. Nadmienia wreszcie, że zawiązana organizacya ma zabezpieczone poparcie Namiestnictwa i Starostw, i że Ministerstwo rolnictwa, uważając tę instytucyę za wielce korzystną dla producentów i konsumentów, nie omieszkało czynnie in-

stytucyi tej popierać. W dyskusyi, która nad tą sprawą przeprowadzoną została, podniósł p. Fryderyk Fried konieczność ustanowienia weterynarzy przy Wydz. powiatowych, którzyby nie tylko zajmowali się praktyką, ale także przy założonej właśnie organizacyi mogli oddać wielkie przysługi, następnie JO. ks. W. Czartoryski prosił o wyjaśnienie, czy agencye zajmą się także kupnem i sprzedażą świń, a wreszcie Michał Skirka wystosował zapytanie, kto odpowiada za uwentualne uszkodzenia w czasie transportu bydła i czy agencye transportowane bydło asekurują. Po odpowiedzi referenta dra Rodakiewiczą, że agencye zajmują się na razie handlem bydła — wprowadzą jednak później kupno i sprzedaż świń i że transporty bydła są asekurowane w asekuracyi tryesteńskiej po bardzo minimalnej premii, bo wynoszącej $^1/_8$ pro mille od wartości, Przewodniczący podziękował dr. Rodakiewiczowi za jasne, dokładne i wyczerpujące przedstawienie sprawy i udzielił głosu c. k. sekretarzowi skarbu p. Edwardowi Patrynowi, który przedstawił przepisy obowiązującego podatku domowo-klasowego, tudzież wypadki w których możliwe jest uzyskanie uwolnienia domów od tego podatku. Po zapytaniach skierowanych w tej sprawie do referenta przez kilku członków włościan i wyjaśnieniach udzielonych przez referenta, złożył Przewodniczący podziękowanie p. Patrynowi za wzięcie udziału w zebraniu i wygłoszenie pouczającego szczególnie dla włościan wykładu. P. Janecki i Stanolicki wystosowali następnie prośbę do Prezydyum, aby zechciało zająć się sprawą otwarcia dla użytku publicznego dróg wojskowych prowadzących z traktu węgierskiego przez Kuńkowce do Ujkowic i z Ujkowic przez Lipowiec obok strzelnicy wojskowej do Przemyśla. Terendyj Wasyl, gosp. z Bykowa, żali się na brak robotnika po wsiach, przedstawia przykrą swą sytuacyę, w jakiej znalazł się w czasie żniw b. r., gdy jako gospodarz posiadający 40 morgów gruntu nie był w stanie pomimo ofiarowania wysokich cen dostać robotnika, żali się również na służbę, której trudno dostać, a która nieraz bez powodu i wypowiedzenia opuszcza pracodawcę i prosi o zaradzenie temu, gdyż w razie jeżeliby dzisiejsze stosunki nadal pozostały, egzystencya rolnika czyto posiadającego znaczniejsze obszary, czy też średnie lub mniejsze, byłaby zagrożoną. Przemówienie to, świadczące, że ruch dzisiejszy między robotnikami i służbą dotyka nie tylko większych właścicieli, ale także i włościan, wywołało postawienie żądania, aby Towarzystwa rolnicze starały się o przeprowadzenie zmiany przepisów służbowych, gdyż dzisiejsze przepisy są zupełnie niewystarczające. Po udzieleniu wreszcie przez Wngo dra Rodakiewicza wyjaśnień w sprawie zakupna przez Komitet Towarzystwa gosp. otrąb wojskowych i sprzedaży tychże członkom, na skutek wystosowanego w tym kierunku zapytania, powzięło Walne zebranie następującą uchwałę:

Poleca się Radzie Oddziału, aby zwróciła się do Komitetu o udzielenie 20% subwencyi na zakupno otrąb ze względu na tegoroczne nieurodzaje.

Członek Oddziału Fedio Bilo z Hrusiatyc, wnosi prośbę, aby Rada Oddziału poczyniła starania, iżby drzewo z lasów kameralnych było łatwiej do nabycia dla ludności okolicznej i na potrzeby konsumcyi miejscowej, nie zaś jak dotychczas, do rozporządzenia handlarzy i obcokrajowców.

Wniosek przyjęto.

Wkońcu przystąpiono do losowania fantów pomiędzy członków włościan, po ukończeniu którego zebranie zakończono.

Z Rady Oddziału Towarzystwa gospodarskiego.

Sekretarz: *Kwiatkiewicz.* — Prezes: *W. Sapieha.*

Ogłoszenia i rozporządzenia władz.

L. 162.864 ex 1907.

Obwieszczenie.

Ze względu na obecny stan zarazy pyskowo-racicowej w kraju c. k. Namiestnictwo wyłącza w dalszym ciągu z obszaru zamkniętego obwieszczeniem z 3. grudnia 1907 L. 153.750 gminy z przysiółkami i obszary dworskie:

a) w powiecie politycznym Brzeżany: Kotów, Sarańczuki;

b) w powiecie politycznym Dolina: Engelsberg, Grabów, Kalna, Lolin, Ludwikówka, Maksymówka, Mizuń nowy, Mizuń stary, Nigryn, Nowosielica, Nowoszyn, Pacyków, Seneczów, Teresówka, Wełdzirz, Wyszków;

c) w powiecie politycznym Podhajce: Berkersdorf, Białokiernica, Bożyków, Hołhocze, Jabłonówka, Litwinów, Michałówka, Mużyłów, Nowosiółka, Wolica, Wołoszczyzna, Zastawcze ad Zawałów;

d) w powiecie politycznym Stanisławów: Komarów, Kozina, Pitrycz, Sielec, Tamerowce, Wiktorów;

e) w powiecie politycznym Trembowla: Bednarówka, Budzanów, Kobyłowłoki, Mogielnicy, Młyniska, Ruzdwiany, Skomorosze, Słobódka janowska, Słobódka strusowska, Strusów, Warwaryńce, Wierzchowiec, Zaścinocze, Zubów;

f) w powiecie politycznym Zaleszczyki: Błyszczanka, Duninów, Holihrady, Myszków, Nowosiółka kostiukowa, Szczytowce, Winiatyńce;

g) w powiecie politycznym Zborów: Jarczowce, Kudabińce, Młynowce, Podhajczyki, Tustogłowy, Zborów;

h) w powiecie politycznym Złoczów: Bełzec, Biały kamień, Bużek, Chilczyce, Czeremosznia, Horodyłów, Poczapy, Sasów, Usznia Zulice;

i) w powiecie politycznym Żydaczów: Demenka podniestrzańska, Wołcniów i pozwala na wolny obrót zwierzętami racicowemi w tych miejscowościach, tudzież na ładowanie i wyładowywanie tych zwierząt na stacyi kolejowej Zborów w granicach obowiązujących przepisów

Natomiast włącza się do obszaru zamkniętego powyższem obwieszczeniem gminy z przysiółkami i obszary dworskie:

a) w powiecie politycznym Brody: Dubie, Hołobica, Huta Pieniacka, Jasionów, Kadłubiska, Majdan Pieniacki, Ponikwa, Wołochy;

b) w powiecie politycznym Zbaraż: Hnilice małe, Hnilice wielkie, Hołotki, Koszlaki, Palczyńce, Toki;

c) w powiecie politycznym Złoczów: Hucisko Oleskie, Podhorce i Zahorce.

Inne postanowienia z 3. grudnia 1907 L. 153.750 pozostają nadal w mocy.

Przekroczenia tego obwieszczenia, które wchodzi w życie dnia 21. grudnia 1907, karane będą według § 45. ustawy z 24. maja 1882 (Dz. p. p. Nr. 51).

Co się podaje do powszechnej wiadomości w ślad za obwieszczeniami z 3. i 9. grudnia L. 153.750 i 157.317 ogłoszenemi w Gazecie Lwowskiej z 5. i 10. grudnia 1907 Nr. 280 i 284.

C. k. Namiestnictwo.

Lwów, dnia 21. grudnia 1907.

LW. 123.414/07.

Ogłoszenie.

Wydział krajowy postanowił otworzyć z dniem 1. grudnia 1908 przy krajowem biurze melioracyjnem we Lwowie nowy dwuletni kurs praktyczny dozorców drenarskich.

Na kurs ten będą przyjęci tylko tacy kandydaci, którzy w czasie roboczym od 1. kwietnia do końca listopada 1908 roku będą zajęci przy drenowaniu jako zwykli robotnicy, a przy robotach okażą nietylko pilność i chęć do pracy, lecz nabędą wprawy w wykonywaniu drenowania t. j. w kopaniu rowków drenowych i układaniu drenów.

Po ukończeniu tej praktyki kandydaci mają złożyć egzamin wstępny z języka polskiego i rachunków, a od wyniku tego egzaminu, jakoteż okazanego postępu w praktyce drenarskiej i zupełnie odpowiedniego zachowania się w czasie tej praktyki zależeć będzie ostatecznie ich przyjęcie na kurs drenarski.

Nauka teoretyczna odbywać się będzie na tym kursie przez 4 miesiące zimowe od 1. grudnia do końca marca.

W ciągu czteromiesięcznej nauki teoretycznej otrzymają uczniowie stypendyum miesięczne w kwocie (50) koron; przy robotach zaś w polu pobierać będą wynagrodzenie od właścicieli gruntów, u których będą zatrudnieni przy robotach melioracyjnych.

Starający się o przyjęcie na kurs, winni najdalej do końca lutego 1908 wnieść do Wydziału krajowego we Lwowie podanie, które mają sami ułożyć i własnoręcznie napisać, oraz wykazać się:

1) że ukończyli z dobrym postępem przynajmniej szkołę ludową,

2) że władają w mowie i piśmie językiem polskim,

3) że ukończyli przynajmniej 18-ty a nie przekroczyli 30-go roku życia,

4) że są zdrowi i silnej budowy ciała,

5) że zachowanie się ich było moralne i nienaganne,

6) wreszcie na wypadek niepełnoletności, że rodzice lub opiekunowie zezwalają im na wybór tego zawodu.

Nadto kandydaci ubiegający się o przyjęcie na kurs powinni podać, czy są żonatymi lub bezżennymi, oraz przedstawić deklaracyę, mocą której zobowiążą się po ukończeniu kursu poświęcić się przez lat dziesięć służbie krajowej w charakterze dozorców drenarskich.

Wysłużeni podoficerowie c. k. korpusów technicznych (artyleryi i pionierów), którzy wykażą się dobrą listą kwalifikacyjną, oraz w ogólności podoficerowie i ci, którzy odbyli służbę wojskową, mają pierwszeństwo przed innymi kandydatami.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 13. grudnia 1907.

Jarmarki uprzywilejowane w miesiącu styczniu i targi tygodniowe.

Alwernia, targ co 3-cią środę. — Andrychów, jarmark 1-szy wtorek, targ co wtorek. — Baligród, targ co poniedziałek. — Baranów targ co wtorek. — Barysz, targ co poniedziałek. — Bełz, jarm. 9. i 31., targ co piątek. — Biały Kamień, jarm. 2., targ co drugą środę. — Biecz, jarm. 25., targ co poniedziałek. — Bircza, jarm. 2., targ co środy. — Błażowa, jarm. 7., targ co poniedziałek. — Bobowa, targ co czwartek. — Bóbrka, jarm. 13., targ co czwartek. — Bochnia, jarm. 2., targ co czwartek. — Bohorodczany, jarm. 14., targ co wtorek i piątek. — Bojan, targ co środy. — Bolechów, jarm. 18., targ co poniedz. — Bolechowice jarm. 19. — Bołszowce, jarm. 2. i 28., targ co poniedz. — Borowa, targ co drugi wtorek. — Borszczów, targ co poniedz. — Borysław, targ co czwartek. — Brzesko, jarm. co 3-ci wtorek, targ co wtorek. — Brzeżany, jarm. 13., targ co poniedziałek i piątek. — Brzostek, targ co drugi wtorek. — Brzozów, jarmark 6., targ co poniedziałek. — Buczacz, targ co czwartek. — Budzanów, targ co czwartek. — Bukowsko, targ co czwartek. — Bursztyn, jarm. 18., targ co poniedz. — Chochołów jarm. co 4-ty wtorek. — Chocimierz, jarm. 1., targ co poniedziałek. — Chodorów, jarm. 14., targ co czwartek. — Chorostków, targ co poniedziałek. — Chrzanów, jarm. 20., targ co środy. — Chyrów, targ co wtorek. — Cieszanów, jarm. 2., targ co wtorek. — Ciężkowice, targ co poniedz. — Czchów, jarm. co trzeci wtorek. — Czernelica, targ co poniedz. Czernichów, jarm. w pierwszą środę. — Czerniowce, targ co poniedz. — Czortków, targ co czwartek. — Czudec, targ co czwartek. — Dąbrowa, targ co drugi poniedziałek. Dębowiec, targ co poniedz. — Dembica, jarm. 2., targ co czwartek. — Dobczyce, jarm. w 1-szą środę. — Dobromil, jarm. 19., targ co poniedziałek. — Dobrotwór, jarm. 19., targ co drugi wtorek. — Dolina, jarm. 2., targ co czwartek. — Dorna Watra, targ co czwartek. — Drohobycz, targ co poniedziałek. — Dubiecko, targ co wtorek. Dukla, jarm. 7., targ co czwartek. — Dunajec czarny, jarm. co 4-ty poniedziałek. — Dunajów, jarm. 2., targ co wtorek. — Dźwiniacz, targ co czwartek. — Dynów, targ co poniedziałek. — Fredropol, jarm. 2., targ co piątek. — Frysztak, jarm. (na bydło) co 2-gi czwartek. — Gdów, targ co trzeci wtorek. — Gliniany, targ co wtorek. — Głogów, targ co poniedz. — Gorlice, jarm. 7., targ co wtorek. — Gurahumora, targ co wtorek. — Gródek, targ co poniedziałek. — Grybów, targ co poniedziałek. — Grzymałów, targ co czwartek. — Gwoździec, jarm. 28., targ co piątek. Halicz, jarm. 7., targ co piątek. — Horodenka, jarm. 13., targ co wtorek i piątek. — Hussaków, targ co czwartek. Husiatyn, targ co czwartek. — Jabłonów (Kołomyja), jarm. 31. — Jakobeny, targ co środy.—Janów (Gródek), jarm. 13., targ co czwartek. — Janów (Trembowla), targ co piątek. Jarosław, jarm. 12., targ co poniedziałek i piątek. — Jasienica, targ co czwartek. — Jasło, jarm. 7., targ co piątek. — Jaryczów, jarm. 21., targ co środy. — Jazłowiec, targ co wtorek. — Jassów, targ co drugi wtorek. — Jawornik, targ co poniedziałek. — Jaworzno, targ co wtorek. — Jędrychów, jarm. w 1-szy wtorek, targ co wtorek i piątek. — Jeleśna, jarm. 7., targ co piątek. — Jezierna, jarm. 12., targ co ponied. — Jezierzany, targ co środy. — Jodłowa, targ co drugi wtorek. — Kaczyka, targ co poniedz. — Kałusz, jarm. 18., targ co piątek. — Kalwarya (Wadowice) jarm. 25. — Kamionka str., jarm. 19., targ co drugi wtorek. — Kańczuga, targ co poniedz. i piątek. — Kimpolung (Bukowina), co poniedziałek targ. Knihynicze, jarm. 19. — Kolbuszowa, targ co wtorek. — Kołaczyce, targ co drugi poniedziałek. — Kołomyja, targ co wtorek i piątek. — Koropiec, targ co wtorek. — Krzeszowice, targ co poniedziałek. — Komarno, targ co poniedziałek. — Kopyczyńce, targ co środy. — Korczyna, jarm. 15., targ co piątek. — Korolówka, jarm. 29., targ co czwartek. — Kossów, targ co poniedziałek i piątek. — Kotzmań, targ co środy. — Kozłów, targ co czwartek. — Kozowa, targ co wtorek. — Kraków, targ co wtorek i czwartek. — Krakowiec, jarm. 14, targ co czwartek. — Krosno, jarm. 1,. targ co poniedziałek. — Krukienice jarm. 18., — Krynica, targ co drugą środę. — Krystynopol (Sokal) jarm. 14. — Krzywcza (Przemyśl) jarm. 13. Krzywcze (Borszczów) jarm. 18. — Kudryńcze, targ co czwartek. — Kułaczkowce (Kołomyja) 9. jarm. — Kulików jarm. 2. — Kuty, jarm. 30., targ co wtorek i piątek. — Kułyska, targ co poniedz. — Lanckorona (Wadowice) jarm. 21. — Leżajsk (Łańcut) jarm 21. — Limanowa, jarm. co 3-ci poniedz. — Lipnica, jarmark co 3-ci poniedziałek. — Lisko, targ co wtorek. — Liszki, jarm. 6. Lubień, jarmark w 1-szą środę. — Lubaczów, targ co wtorek i piątek. — Lutowiska, jarm. 13. targ co czwartek. — Lwów, jarm. 31., targ co wtorek i piątek. — Łabowa jarm. 3. — Łapanów, jarmark 8., targ co poniedziałek. — Łańcut, jarm. 7., targ co wtorek i piątek. — Łącko, jarmark co 3-cią środę. — Łopatyn, targ co drugą środę. — Łysiec, jarm. 2. — Magierów, jarmark 9. — Majdan, targ co poniedz. — Maków, jarm. 29., targ co czwartek. — Monasterzyska, targ co środę. — Mikołajów, jarm. 14., targ co wtorek. — Mikulińce, targ co poniedziałek. — Milatyn nowy, targ co czwartek. — Milówka, targ co czwartek. — Modlnica, jarmark co 4-tą niedzielę. — Mościska, targ co czwartek i piątek. — Mosty wielkie, targ co piątek. — Mrzygłód, jarm. 19. — Mszana dolna, targ co wtorek. — Muszyna, targ co poniedziałek. — Myślenice, targ co drugi poniedziałek. — Nadwórna, jarm. 18., targ co poniedziałek i czwartek. — Narajów, jarmark 18., targ co piątek. — Narol, targ co czwartek. — Nawarya, jarm. 18., targ co środy. — Niebylec, targ co poniedziałek. — Niedźwiedź, targ co środa. — Niegowice, targ co 4-ta środa. — Niemirów, jarm. 19., targ co czwartek. — Niepołomice, jarm. 7., targ co wtorek. — Niżankowice, jarm. 16., targ co środy. Niżniów, jarm. 19., targ co czwartek. — Nowotaniec, targ co poniedziałek. — Nowy Sącz, targ co wtorek i piątek. — Nowy Targ, jarmark co 4-ty poniedz. — Obertyn, jarm. 18., targ co czwartek. — Olesko, targ co niedziela i piątek — Olpiny, targ co drugi czwartek. — Osiek, jarmark co czwartek. — Oświęcim, targ w pierwsze 2 czwartki. — Ottynia, jarm. 16., targ co wtorek. — Peczyniżyn jarm. 19. — Piaski, targ co wtorek. — Pilzno, jarmark 7. i 28., targ co poniedz. — Piwniczna, jarm. 2. targ co drugi czwartek. — Podgórze, jarmark w 1-szą środę, targ co wtorek i piątek. — Pomorzany, jarmark 13. — Podhajce, jarm.

13., targ co czwartek. — Podkamień, targ co wtorek. — Potok złoty, targ co środy. — Probużna, targ co wtorek. Pruchnik, jarm. 21., targ co czwartek. — Przecław, targ co środy. — Przemyśl, targ co poniedziałek i piątek. — Przemyślany, jarm. 1., targ co poniedziałek. — Przeworsk, jarm. 2., targ co poniedziałek, środa i piątek. - Rabka, targ co drugi poniedziałek. — Radowce, targ co piątek.— Radłów, targ co środa. — Radomyśl, targ co poniedz. Radymno, targ co poniedziałek i piątek. — Ranizów, targ co czwartek. — Rajcza, jarmark w czwartek po 15. — Rawa ruska, jarm. 21., targ co poniedziałek. — Rogi, targ co środa. - Robatyn, jarm. 9., targ co środa i piątek. — Ropczyce, jarm. 7., targ co poniedziałek. — Rozdół, targ co poniedziałek. — Rozwadów, targ co wtorek. — Rożnów, targ co czwartek. — Ruda jarm. 13. — Rudnik, targ co czwartek. — Rudki, targ co wtorek. — Rybotycze (Dobromil) targ co czwartek. — Rymanów, targ co poniedziałek. — Rzepiennik biskupi, targ co środa. — Rzepiennik strzyżewski, targ co środy. — Rzeszów, targ co wtorek i piątek. — Sadagóra, targ co czwartek. — Sądowa Wisznia, targ co środy. — Sambor, targ co czwartek. — Sanok targ co piątek. — Sassów, targ co środy i soboty. Sędziszów, targ co piątek. — Seret, targ co wtorek i piątek. — Sieniawa, jarmark 2., targ co czwartek. — Sieptaw, targ co wtorek. — Skała, targ co czwartek. — Skałat, targ co wtorek.—Skawina, targ co czwartek. — Skole jarm. 13.—Slemień, targ co drugi poniedz.—Skrzydlna, targ co drugi czwartek.—Sniatyn, targ co poniedziałek, środa i piątek. — Sokal, jarm. 18. — Sokołów, targ co wtorek. — Sokołówka, targ co druga środa. — Solka, targ co środa. Sołotwina, jarm. 6., targ co piątek. — Stanestje, targ co środa. — Stanisławów, targ co czwartek. – Starasól, jarm. 2. targ co piątek. — Staremiasto, targ co wtorek. — Stary Sącz, targ co druga środa. — Stojanów, targ co drugi wtorek. — Storożynetz, targ co czwartek. — Strussów, targ co czwartek. — Stryj, targ co czwartek. — Strzyżów, jarm. 13., targ co poniedziałek. — Strzeliska nowe, jarm. 19., targ co poniedziałek. — Sucha, targ co drugi wtorek. — Suczawa, jarm. 2., targ co czwartek. — Szczawnica targ co wtorek. — Szczepanów, targ co piątek. — Szczerzec, jarm. 2., targ co czwartek. — Szczucin, targ co środa. — Szczurowa, jarmark w 3-ci czwartek miesiąca. — Szczurowice, jarm. 7., targ co wtorek. — Szczyrzyce, targ co wtorek. — Szerzyny (Jasło) targ w drugi i ostatni czwartek. — Tarnobrzeg, targ co środa. — Tarnopol, jarm. 2., targ co środa.—Tarnów, jarmark 6., targ co wtorek i piątek. — Tłumacz, targ co środa. — Trembowla, targ co wtorek. — Tłuste, targ co czwartek. — Toporów, targ co drugi czwartek. — Touste, targ co środa. — Trzciana, targ co wtorek. — Trzebinia, jarm. 13., targ co środa. Tuchów, targ co poniedziałek. — Turka, jarm. 11 i 12., targ co środa. — Tyczyn, jarm. 2 i 25., targ co poniedziałek. — Tyrawa wołoska, targ co środa. -- Tyśmienica, targ co poniedz. — Uhnów, jarm. 18., targ co piątek. — Ulucz, targ co czwartek — Ulanów, targ co poniedziałek. Uścieczko, targ co piątek. — Uście biskupie, targ co drugi wtorek. — Uście ruskie jarm. 18.—Uście zielone, jarm. 12., targ co środa. — Ustrzyki dolne, targ co środa. — Wadowice, jarmark w 1-szy czwartek, targ co czwartek. — Wama, targ co środa.—Wieliczka, jarmark w 4 ty poniedziałek, targ co czwartek. Wielkie Oczy, targ co środa.— Wilków, targ co czwartek. Wielopole, targ co drugi poniedziałek.—Wilamowice, jarmark 1-sza środa, targ co środą. — Wiżnitz, targ co poniedziałek. — Wiśniowa, targ co drugi czwartek. — Wojnicz, jarm. co 3-ci poniedz., targ co poniedziałek. — Wojniłów jarm. 13. — Zabłotów, jarm. 18., targ co wtorek. — Zakliczyn, jarmark co 3-ci poniedz. — Zaleszczyki, jarm. 4. targ co piątek. — Zarszyn, targ co środa. — Zastawna, targ co wtorek. — Zator, jarm. 28., targ co poniedziałek. Zawałów, targ co wtorek. — Zbaraż, targ co poniedziałek i piątek. — Zborów, targ co wtorek. — Zbyszyce, jarm. 12. — Zdynia (Złoczów) jarm. 14. — Złoczów, jarm. 19., targ co środy i soboty. — Żmigród, targ co poniedziałek. Żółkiew jarm. 9., targ co poniedziałek i piątek. — Żurawno jarm. 29., targ co środa. — Żydaczów jarm. 18. — Żywiec targ co środa.

KRONIKA.

Dr. Włodzimierz Bolesta Kozłowski, wybrany dnia 19. b. m. przez Izbę posłów do Delegacyi, wszedł dnia następnego na pierwszem posiedzeniu Delegacyi w skład Komisyi wojskowej i Komisyi budżetowej.

Kółka ziemian. Walne Zgromadzenie wszystkich, dotąd zawiązanych „Kółek ziemian“, odbyło się w Jarosławiu dnia 19. b. m. pod przewodnictwem ks. Witołda Czartoryskiego, przy licznym udziale członków z powiatu łańcuckiego, przeworskiego, jarosławskiego, rzeszowskiego, dynowskiego, przemyskiego, mościskiego i dobromilskiego.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego wniósł ks. Jerzy Czartoryski, aby Zebranie wyraziło oburzenie i protest z powodu ustaw pruskich, tyczących się wywłaszczenia i zakazu używania polskiego języka na publicznych zgromadzeniach. Uchwalono wysłać do Koła polskiego w Berlinie oraz do Towarzystwa rolniczego poznańskiego zawiadomienie o powzięciu przez „Kółka ziemian“ następującej rezolucyi:

„Wobec oburzających ustaw wniesionych w sejmie pruskim i parlamencie niemieckim, dążących do odebrania Polakom prawa przemawiania w swoim języku na zgromadzeniach publicznych i do przymusowego wywłaszczenia ziemi polskiej Towarzystwo Kółek ziemian przyłącza się do protestu wygłoszonego przez Koło polskie w Wiedniu. Towarzystwo „Kółek ziemian“ wyraża przekonanie, że reprezentacya nasza w delegacyach również stanowczo głos swój podniesie, potępiając postępowanie rządu pruskiego, jako przeciwne wszelkim zasadom prawa prywatnego, publicznego i międzynarodowego, przeciwne także prawom zagwarantowanym Polakom przez mocarstwa na kongresie wiedeńskim, oraz jako postępowanie, któreby uniemożliwiło dalsze utrzymanie sojuszu z państwem popełniającem takie nadużycia“.

Do wniesienia takiego oświadczenia poczuwają się w całej pełni „Kółka ziemian“, których głównym celem i dążnością jest utrzymanie ziemi polskiej w rękach polskich i przeszkadzanie jej przechodzeniu w ręce niepowołane lub nieświadome celów i tradycyi narodowych.

Następnie uchwalono jednomyślnie nie pobierać bez u d o w o d n i o n e j koniecznej potrzeby żadnych towarów ani przedmiotów z fabryk i firm pruskich, a o tej uchwale zawiadomić wszystkie poważne krajowe instytucye handlowe.

W dalszym ciągu posiedzenia przedyskutowano i zatwierdzono statut Towarzystwa „Kółek ziemian“ w formie nieco zmienionej, przeznaczonej do zatwierdzenia przez c. k. Namiestnictwo. Zmiana Statutu dotyczy głównie sposobu przyjmowania członków. Odtąd oprócz członków przyjmowanych balotem przez Kółka okręgowe, mogą przystępować jako członkowie do Towarzystwa ziemianie ze wszystkich okolic kraju, w których dotąd jeszcze Kółko ziemian nie zostało zawiązane. Balotów takich członków dokonuje Komitet centralny Towarzystwa, składający się z 8 członków z wyboru, dwóch członków kooptowanych oraz z wszystkich Prezesów Kółek okręgowych.

W końcu na podstawie referatu Prezesa rzeszowskiego Kółka, p. Maryana Jędrzejowicza, odbyła się ożywiona dyskusya o sprawach tyczących się ochrony większej posiadłości ziemskiej. Obrady te uznano jako poufne.

Stwierdzić trzeba, że niedawno zawiązane Towarzystwo, mające na celu zjednoczenie ziemian i dzierżawców większej własności dla obrony swych interesów oraz dla popierania postępu w gospodarstwach rolnych coraz większą okazuje żywotność i ruchliwość. Obejmuje ono już obecnie całą środkową Galicyę, a wkrótce ma być wzmocnione nowem Kółkiem okręgowem, którego założenie zamierzone jest w okręgu jasielsko-krośnieńskim.

Z państwowej Rady kolejowej. Jesienna sesya państwowej Rady kolejowej odbyła się w Wiedniu w dniach 3—7. grudnia b. r. Z wyników jej obrad następujące uchwały podnieść należy:

1) R e f o r m a o r g a n i z a c y i R a d y k o l e j o w e j.

Plenum przyjęło odnośne wnioski komisyjne. Główna zmiana ma polegać w utworzeniu się dyrekcyjnych Rad kolejowych, które będą powołane do opiniowania spraw kolejowych lokalnego znaczenia — z wyłączeniem taryfowych. Wskutek tego państwowa Rada kolejowa nie będzie zasypywaną różnymi drobiazgami i będzie mogła więcej czasu poświęcić obradom nad ważnymi przedmiotami.

Przy dzisiejszym szczupłym zakresie kompetencyjnym Dyrekcyi kolejowych — nie można sobie z początku wiele obiecywać z działalności tych kolejowych Rad okręgowych. Uwzględnienie ich uchwał będzie przeważnie dalej w ręku Ministerstwa. Będzie to jednak krok prowadzący w następstwach swoich do racyonalniejszej, więcej potrzebom zwiększonego ruchu odpowiadającej organizacyi całej naszej administracyi kolejowej.

Liczba członków państwowej Rady kolejowej ma być powiększoną, mianowicie otrzymają Towarzystwa leśne Monarchii 6 zastępców, większe Towarzystwa rolnicze i Rady kultury 8 zastępców więcej (galicyjskie Towarzystwo gospodarskie i krakowskie Towarzystwo rolnicze będą więc mieć odtąd po dwu zastępców), wreszcie rolnicze stowarzyszenia (Genossenschaften) 6 zastępców.

Nowy Statut i regulamin wejdą już prawdopodobnie w ciągu roku 1908 w życie.

2) Rewizya taryfy na kolejach państwowych, od dawna zapowiadana przez Ministerstwo, jeszcze nie wyszła ze stadyum przygotowawczych studyów. Na ostatniej Radzie kolejowej Ministerstwo postawiło wniosek wybrania Komisyi, której zadaniem będzie brać udział w pracach przygotowawczych do tej rewizyi. — Komisya ta została wybrana, a z galicyjskich członków Rady kolejowej weszli do niej panowie: Baczewski, br. Battaglia, Dattner, dr. Kolischer i hr. Szeptycki. Przy sposobności wyboru tej Komisyi urgował hr. Szeptycki wprowadzenie w życie na austryackich kolejach państwowych ogólnej statystyki transportowej. Dotąd tylko eksport i import zagraniczny i węgierski są nam znane, wzajemny obrót handlowy między poszczególnymi krajami Monarchii, jak i obrót wewnętrzny w kraju statystycznie opracowane nie są. Brak odnośnych dat przy ogólnej rewizyi taryf dotkliwie da się odczuć i może do niejednego fałszywego i ekonomicznie szkodliwego kroku doprowadzić.

Dopiero z chwilą przeprowadzenia rewizyi taryfy należy się spodziewać zniesienia tak ogólnie niepopularnych należytości stacyjnych.

Brak wagonów stanowi już chronicznie przedmiot licznych wniosków i uchwał Rady kolejowej. Dziś już nie tak cyfra taboru kolejowego jest przyczyną ciągłego niedomagania na tym punkcie, jak raczej bardzo niedostateczne w stosunku do ruchu założenie poszczególnych stacyj (zbyt mała ilość torów, warstatów reperacyjnych itd. — wskutek czego na coraz to nowych stacyach następuje zatamowanie ruchów), a dalej zbyt centralistyczna administracya całym taborem kolejowym. Wiedeński centralny urząd do kierowania wagonami w miarę jak sieć kolei państwowych rośnie, nie jest nawet przy najlepszej woli w stanie codziennem dyrygowaniem wagonów we wszystkich krajach Monarchii tak zarządzić, ażeby te wozy jak najintenzywniej i jak najracyonalniej wyzyskane zostały.

W sprawie braku wagonów zostały przyjęte przez Radę kolejową wnioski: p. Smitsch von Hohenblum „zwołanie przez Ministerstwo ankiety odnośnych fabrykantów celem ustalenia wraz z nimi programu budowy nowych wozów, lokomotyw itd. na najbliższe lata"; p. br. Battaglii „o rozszerzenie stacyi i pomnożenie liczby warstatów reperacyjnych" i hr. Szeptyckiego „o ogłaszanie w oficyalnem sprawozdaniu Ministerstwa rozdziału tak istniejącego jak nowo zakupionego taboru kolejowego na pojedyncze okręgi dyrekcyjne". Zastępca galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego żądał nadto, ażeby przy nowych zamówieniach Ministerstwo uwzględniało potrzeby większej ilości dobrych wagonów do przewozu bydła i trzody. Z licznych Oddziałów Towarzystwa jednomyślnie podnoszone bywają skargi na brak takich wagonów i na bardzo zły ich stan.

Wniosek w sprawie częściowej decentralizacyi agend wiedeńskiego Urzędu centralnego do kierowania wagonami został przekazany Komisyi wybranej specyalnie dla obrad nad reformą i reorganizacyą zarządu kolei państwowych.

Z innych ważniejszych uchwał Rady kolejowej należy wymienić tu jeszcze wezwanie do Rządu, ażeby przyznał taryfy zapomogowe „Notstandstarife" dla artykułów pastewnych w krajach dotkniętych nieurodzajem, a specyalnie w Galicyi. Ministerstwo zamierza w najbliższym czasie taryfę taką na zimę i wiosnę w obrębie naszego Towarzystwa gospodarskiego w życie wprowadzić. Wnioski w sprawie założenia nowych ładowni dla bydła zostały odstąpione Ministerstwu do najdalej idącego uwzględnienia. Punkt ciężkości leży tutaj w zaopiniowaniu każdego poszczególnego podania interesentów przez odnośną dyrekcyę kolejową. Mamy nadzieję, że zwłaszcza w dyrekcyi stanisławowskiej po ostatnich personalnych zmianach nowy duch powieje i że takie podanie, zechce dyrekcya stanisławowska traktować nie wyłącznie ze stanowiska fiskalnego, lecz raczej z uwzględnieniem potrzeb gospodarstwa krajowego.

W sprawie zamierzonego podniesienia najniższych należytości za przesyłki frachtowe i pospieszne uchwaliła Rada kolejowa, ażeby Ministerstwo zechciało od tego zamiaru odstąpić. Od rządu otrzymała Rada zapewnienie, że na razie rzecz ta jeszcze jest w dochodzeniu, że Ministerstwo nie zamierza w tym kierunku bynajmniej iść tak daleko, jak to zaprojektowała kolej południowa, że artykuły spożywcze mają być osobno uwzględnione i że w każdym razie żadna w tym kierunku zmiana nie nastąpi bez uprzedniego zasięgnięcia opinii Rady na podstawie konkretnych wniosków.

Brak robotników spowodował Centralny wydział związku austryackich przemysłowców do przedłożenia Rządowi wniosku o założenie państwowego centralnego biura pośrednictwa pracy, któreby miało za zadanie rozdzielać podaż robotników w miarę objawionego w najważniejszych centrach pobytu.

Brak węgla dolega również Cesarstwu niemieckiemu. Ponieważ przyczyna leży w spekulacyjnych zarządzeniach niemieckiego „Syndykatu" węglowego, zamierza Rząd zmusić Syndykat do ustępstw przez zaprowadzenie zniżonej taryfy dla dowozu węgla austryackiego. Gdyby ten środek nie dopisał, wydanym zostanie zakaz wywozu węgla niemieckiego.

Obrady naszej Komisyi ministeryalnej nie doprowadziły dotychczas do konkretnych zarządzeń, uchwalono jedynie ogłoszenie drukiem sprawozdania z posiedzeń ankiety.

Usunięcie drożyzny środków żywności i braku węgla. W mowie programowej wygłoszonej dnia 19. grudnia b. r. w Izbie poselskiej przez Prezydenta ministrów, br. Becka, zaznaczono również zarządzenia wydane, celem usunięcia drożyzny środków żywności i braku węgla. Trudność tkwi w tem, że producenci na ogół są zorganizowani, konsumenci zaś nie mają takiej organizacyi.

Prezydent ministrów zapowiada następnie reformę podatku domowego, która mieć będzie na celu obniżenie drożyzny mieszkań. Co do drożyzny mięsa to dochodzenia, jakie Rząd w ostatnim czasie prowadził, wykazują, iż nie brak bydła, lecz raczej inne przyczyny wytwożyły anormalne podwyższenie cen mięsa. Rząd i pod tym względem nie omieszka poczynić odpowiednich zarządzeń, skoro tylko otrzyma potrzebne materyały, których zażądał. Mowca wyraża nadzieję, że zarządy gminne będą Rządowi pomocne w tej akcyi i wskazuje przy tem na przykład kilku czeskich miejsc, w których z powodzeniem przeprowadzono taką regulacyę cen przy pomocy czynników lokalnych, a przy współdziałaniu władz politycznych.

W dalszym ciągu omawiał p. Prezydent ministrów sposoby usunięcia braku węgla. Zawiadomił Izbę, że komisya ministeryalna sprawą tą zajmuje się bardzo do-

kładnie, a Rząd wyda szereg odpowiednich zarządzeń, jako to celem poparcia racyonalnej organizacyi targu węglowego, dalej poparcia przez Państwo organizacyi węgla, wreszcie celem użycia nafty jako opału na wschodnich liniach kolei państwowych i t. d. Rząd zajmuje się też uregulowaniem sprawy kartelów i zastrzega sobie wystąpienie z odpowiedniemi propozycyami.

W sprawie skonfiskowanego bydła pochodzenia serbskiego na St. Marx z początkiem października b. r. zabrał głos w Izbie poselskiej dnia 19. b. m. Minister rolnictwa Dr. Ebenhoch i stwierdził, że zażalenia hodowców wniesione w tej mierze do Ministerstwa były zupełnie uzasadnione, dochodzenia bowiem wykazały, że istotnie przemycano bydło z Serbii do Bośni, skąd się dostawało na targi austryackie. Wydane zarządzenia powstrzymają niewątpliwie wszelkie dalsze nadużycia.

Budowa kolei lokalnej ze Lwowa do Stojanowa rozpocznie się z wiosną r. 1908 i ukończoną zostanie za $2^1/_2$ roku. Nowa linia będzie miała $87^1/_2$ km. z następującemi stacyami: Dublany-Laszki, w odległości $2^1/_2$ km. od krajowych Zakładów rolniczych w Dublanach; Zapytów w pobliżu miasteczka Jaryczowa; Rudańce-Romanów; Kłodno-Żółtańce; Czestynie (przystanek osobowy); Kamionka strumiłowa; Sielec-Bieńków; Wola Chołojowska; Chołojów; Pawłów (przystanek); Radziechów; Suszno (przystanek i ładownia), oraz Stojanów.

Rozmiarami założenia i wyposażenia odznaczać się będą zwłaszcza dwie stacye: Kamionka strumiłowa, odpowiednio do znaczenia i wymagań tego miasta powiatowego, oraz końcowa stacya Stojanów, jako stacya graniczna, która prawdopodobnie już w niedalekiej przyszłości uzyska połączenie z siecią dróg żelaznych Królestwa Polskiego.

Projektowana kolej Lwowsko-Stojanowska, wprost niezbędna dla gospodarczych interesów trzech wielkich powiatów, ma także dla całego kraju, a zwłaszcza jego stolicy niepoślednie ekonomiczne znaczenie. Z kolei tej korzystać będzie obszar ciążenia przeszło 175.000 hektarów z ludnością około 120.000 mieszkańców, nie licząc miasta Lwowa, oraz rozległej okolicy po tamtej stronie granicy.

Obszar ten, dzięki starannej uprawie znanej z dobroci gleby, należy do najżyźniejszych w całym kraju, a prócz tego posiada wzorowo urządzone i zagospodarowane lasy, rozciągające się na przestrzeni 48.000 hektarów. Otworzy się więc nowa droga zbytu dla wielkiej masy produktów gospodarstwa rolnego, leśnego i hodowli bydła. W pierwszej linii skorzysta na tem miasto Lwów, którego aprowizacya znacznie będzie ułatwioną.

Nowa linia będzie miała również i dla handlu granicznego z Wołyniem wybitne znaczenie, a po wybudowaniu projektowanej odnogi z Łucka przez Drużkopol do Stojonowa, stanie się międzynarodowym środkiem komunikacyjnym.

Uprawa lnu i konopi zapowiada się rentownie w przyszłości, albowiem ustał zastój, jaki od r. 1873 na skutek rozwielmożnienia się przemysłu bawełnianego tamował produkcyę płótna ograniczoną wreszcie na bieliznę stołową, ręczniki i chusteczki do nosa. Obecnie polepszenie bytu warstw najszerszych dozwala tę gałęź nadzwyczajnie rozwinąć, a wszechwładztwo mody przysporzyło temu przemysłowi nadto konfekcyę damską na ogół, a w krajach tropicznych i męską. Eksport austryacki w tych artykułach wzmaga się stopniowo a odbiorcami wielce cenionego na targach światowych: „Austrian Lineu“ są nietylko Stany Zjednoczone ale i Kanada, jak niemniej państwa południowej Ameryki i Afryki.

Ministerstwo rolnictwa, licząc się z tą pomyślną zmianą konjunktury, zwróciło szczególniejszą uwagę na podniesienie uprawy lnu i konopi w Galicyi a na XLIII Radzie Ogólnej naszego Towarzystwa zabierze głos w tej sprawie prezydent austryacko-węgierskiej Izby handlowej w Paryżu p. Maurus Deutsch.

Na posiedzeniu rady generalnej Banku austro-węgierskiego, które się odbyło dnia 19. b. m. pod przewodnictwem Ekso. Dra Leona Bilińskiego oceniono tegoroczną dywidendę na 107 K. = 7·64%, a więc w wysokości, jakiej od r. 1874 nigdy nie osiągła. W roku ubiegłym wynosiła ona 90·40 K. = $6^3/_4$%. Mimo tedy przesilenia pieniężnego w Ameryce i podniesienia stopy procentowej za granicą waluta nasza nie poniosła żadnego uszczerbku, prócz 16 milionów bowiem potrzebnych do pokrycia pomienionej dywidendy drugie tyle dostaje się w udziale obu państwom tytułem nadwyżki w czystym zysku. Na nadzwyczajnem Walnem zebraniu akcyonaryuszów, które się odbędzie dnia 30 b. m., przedłożonym zostanie wniosek o ponowienie przywileju bankowego z r. 1910.

Reformą kodeksu cywilnego zainaugurowaną została przedłożeniem w Izbie panów przez Ministra sprawiedliwości dnia 21. b. m. wniosków obejmujących 199 paragrafów, które zadość uczynić mają najwięcej naglącej potrzebie. Dotyczą one wszelkich niemal działów ustawy cywilnej, usuwając w zupełności niektóre postanowienia tejże, uzupełniając inne i wprowadzając wreszcie nowe, dostosowane do obecnego rozwoju stosunków prywatnych, które uregulowania ustawowego nieodwłocznie wymagały. W prawie osobowem wprowadzono ochronę nazwiska, w myśl której w razie zaprzeczenia wywołać będzie można sądowe przyznanie tegoż, a względnie odsądzenie przywłaszczyciela od dalszego używania, pociągając go do odszkodowania w razie zawinienia. Ustanowiono rady opiekuńcze w miejsce dotychczasowych ustawą nieobjętych radców sierocińskich. Usunięto ograniczenia krępujące obecnie kobiety w uprawnieniu do składania świadectw. Do § 1295 o obowiązku odszkodowania przybyło zastrzeżenie dozwalające na sądowe ściganie nielojalnej konkurencyi, którego się domagał również Komitet Towarzystwa w opinii swej o wydać się mających rozporządzeniach wykonawczych do ustawy o proweniencyi chmielu. Dochodzenie pretensyj cywilnych, wynikłych ze zaspokojenia zwykłych potrzeb życia codziennego, ulega zadawnieniu w przeciągu lat trzech, — nie potrzeba tedy będzie przechowywać saldowanych rachunków kupieckich jak dotąd przez lat trzydzieści. Do kontraktów nieważnych z § 879 zaliczono wszelkie umowy lichwiarskie, nie ograniczając tychże na pożyczki w gotówce. Kontrakt najmu usług w ustawie z r. 1811 nader pobieżnie zredagowany doznał starannego opracowania, uwzględniając potrzeby dzisiejszego targu roboczego. W prawie rzeczowem, jak również i w prawie spadkowem przyszło do znacznych ulepszeń, które zdradzają współpracownictwo zasłużonego autora „austryackiego prawa spadkowego“.

Konskrypcya bydła i koni przeprowadzona właśnie na Węgrzech wykazuje w pierwszej kategoryi w porównaniu z rokiem ubiegłym zwyżkę o 12·26% (5624555:5952929) a w drugiej o 0·51% (788.416 : 797.664).

Niemieckie stacye cłowe dla dowozu drzewek i krzewów doznały pewnej zmiany. Agendy odnośne urzędu cłowego w Bazylei przydzielono alzacko-lotaryngskim urzędom cłowym podlegającym głównemu urzędowi cłowemu w St. Ludwig. Następnie upoważniono meklemburgski urząd cłowy w Rostoku do przyjmowania drzewek i krzewów.

Związek handlowy Kółek rolniczych odbył w Krakowie dnia 21. b. m. Walne zgromadzenie. Według relacyi dzienników wykazano czysty zysk w kwocie 51.657 K. Dywidendę dla członków wyznaczono w wysokości 6%. Na podniesienie Kółek rolniczych przeznaczono 3.000 K.

Wiadomości handlowe.

Rolnicza agencya sprzedaży materyału rzeźnego w Wiedniu

Sprawozdanie targowe z 23. grudnia 1907.

Spęd: 1.455 wołów opasowych; 00 wołów z paszy; 270 bydła drobnego. Razem 1.755 sztuk. Według gatunku: 1.253 wołów; 281 buhajów; 180 krów; 11 hawołów. Razem 1.725 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 85—98; secunda: 74—84; tertia 62 do 73; woły węgier. siwe prima: 71 84: secunda: 62—70; tertia 52 do 60; woły węgier. zabarwione prima: 84—98; secunda: 72—93; tertia: 56—70; wyjątkowo: 0—101; woły galicyjskie: prima: 80—88; secunda: 74—89: tertia: 70—72; wyjątkowo 00—98; buhaje prima: 70—76; secunda i tertia: 60—68; wyjatkowo: 77—80; krowy prima: 64 74; secunda i tertia 56—62; wyjątkowo: 00—80; bawoły prima: 44—52; secunda i tertia: 00—00; wyjątkowo: 00—00; woły z paszy: 00—00; bydło drobne: 40—59.

Uwaga: Spęd słabszy o 2494 sztuk od zeszłotygodniowego. Na skutek tego prima sprzedawano drożej o 2 K.; secunda o 3 — 4 K.; tertia od 5 — 6 K.; a buhaje i bydło drobne o 4 — 6 K. Nie sprzedano sztuk 23.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie.

Sprawozdanie targowe z 25. grudnia 1907. odpadło z powodu nieodbycia się targu.

Targi we Lwowie na bydło, cielęta, owce, świnie i konie, dalej na siano, słomę i zboże odbędą się z powodu święta zamiast 1. stycznia 1908 dnia 31. grudnia b. r.

Sprawozdanie targowe Biura Tow. Gospod. w Tarnopolu z dnia 20. grudnia 1907.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 13·50-13·75, Żyto 12-12·50, Jęczmień browarniany 7·00—7·50, Groch Victoria 11·0—12, Groch zwykły 8·00—9, Owies 0·00 0·00, Hreczka 8·00—8·25, Wyka 5·80-6·00 Koniczyna czerwona 75—80, Koniczyna biała 29·00— 50·00.

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 26·00—27·00, na zimowe miesiące 00·00—00·00, nadkontyngent 17·00—18·00.

Usposobienie słabsze.

Ruch pociągów kolejowych.

ważny od 1. maja 1907 według czasu środkowo-europejskiego.

Odchodzą ze Lwowa:

Do Krakowa: **6.15**, **12.45***, **3.45**, 2.45*, 8.25*, 8.40, **11.00**.
Do Rzeszowa: 4.05.
Do Podwołoczysk z dw. głównego: **7.00**, 10.45, **2.17***, 6.20, 11.15.
Do Podwołoczysk z Podzamcza: **7.24**, **11.35**, **1.13**, 6.35, 2.32*
Do Czerniowiec: **2.51***, **10.40**, 6.10, 9.20, 1.55.
Do Stryja: **11.30**.
Do Rawy i Sokala: 6.12, **7.10**.
Do Jaworowa: 6.58, **6.30**.
Do Sambora: 6.00, 9.05, 4.30, **10.51**.
Do Kołomyi i Żydaczowa: 2·25.
Do Przemyśla, Chyrowa: **7.20**.
Do Ławocznego 7.30, 2.36, **6.25**.
Do Bełzca: 11.05.
Do Stanisławowa, Czortkowa, Husiatyna 5.50.

*) Gwiazdkami oznaczono pociągi pospieszne.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: *Bronisław Janowski.*

